

AYNI GÖZLEM - FARKLI ÇIKARIM: MEVSİMLER ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Mualla Bolat
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
mbolat@omu.edu.tr

Arş. Gör. Nisa Yenikalaycı
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
nisa.yenikalayci@omu.edu.tr

Özet

Bu çalışma, fen bilgisi öğrencileri; “gözlem sonucu çıkarımlarda bulunabiliyorlar mı, aynı gözlemden farklı çıkarımlar var mı, gözlem ile çıkarım arasındaki farkı biliyorlar mı” bunları belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışma grubu, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Karadeniz bölgesinde bulunan bir devlet üniversitesinin fen bilgisi öğretmenliği programının 3. sınıfında öğrenim görmekte olan 33 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmada bilimsel süreç becerileri yaklaşımı kullanılmıştır. Verilerin toplanması amacıyla etkinlik kağıdı dağıtılarak öğrencilerden, yaptıkları gözlemler sonucunda oluşturdukları çıkarımları yazmaları istenmiştir. Yapılan etkinliklerde, önce cetveli masaya dik konumda tutmaları ve fener ışığını farklı açılardan tutarak gözlemler yapmaları, sonra feneri tek başına masaya dik ve farklı açılardan tutarak gözlemler yapmaları istenmiştir. Elde edilen verilerin analizinden; öğrencilerin gözlem sonucu çıkarımlarda bulunabildikleri, ancak çıkarım yapanların sayısının az olduğu görülmüştür. Aynı gözlemden farklı çıkarımlar yapılmıştır ayrıca, öğrencilerin gözlem ile çıkarım arasındaki farkı bilmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Gözlem, çıkarım, fen eğitimi, bilimin doğası.